

KIS LAP

»ÉN ISZ TUDOT ZONDOJÁZNI!« (Lásd a 42. lapon)

XXVI. kötet, 3. szám.

Ára negyedévre 1 frt 40 kr.
Megjelen hetenkint egyszer, 16 oldalon.

1884. január 20-án.

AZ ÖSSZEESKÜVŐK.

— Elbeszélés. —

(Folytatás.)

DEZSŐ hamarjában nem is tudta mit feleljen erre az őszinte kérdésre. Ha azt mondja, hogy bizony ő nem szeretne olyan nyomorék lenni, megszomorítja a szegény beteget, mert még inkább emlékezteti szerencsétlenségére. Inkább megölelte hát Emilkét és gyöngéden mondá:

— Szegény kis Emilke, sokat szenvedsz, ugye?

— Igen, mikor nagyon fáj a derekam, meg a lábam. De azért nem sirok, hát te se sirj, mert te nem szenvedsz.

— Oh, te kis bohó! Nemcsak olyan szenvedés van, hogy a lábunk vagy a kezünk fáj. Szervenndni lehet egyéb miatt is, a mit az ember nem szeret.

— Jaj, hát akkor én meg Zoltán nagyon szenvedünk, mert mi nem szeretjük a nénit. És a néni is szenved, mert ő sem szeret minket. Zoltán teszi magát, mintha alig értené, mit mond neki a néni, azért tőle már nem is kívánja, hogy beszéljen; de nekem kell beszélnem, mert tudod, a ki sánta, az még azért beszélhet.

Dezső épen azon bámult titokban, micsoda furcsa dolgokat beszél ez a kis fiu, milyen sajtáságos emberek közé került ő ide, — mikor megnyílt az egyik szoba ajtaja és Klára néni lépett ki. Szigoru hangon mondá:

— Gyerekek, mit ültök itt kint a tornáczon? Van szoba eifég, ott beszélgetek.

— Kedves nénikém, nem tudom igazán, melyik szobába menjek, hol lesz az én helyem, szólt Dezső.

— A fehér kis szobát rendeztem be számodra, a Zoltáné mellett. Ott kényelmesen elhelyezkedhetel. Emilke, vezesd oda Dezsőt.

— Elvezetsz, Emilkém? kérdé Dezső.

— Hogyne vezetne? szólt a néni szigoruan. Annyit csak megtehet. Ugy sem sok okosat tesz. Ennyi csak kitelhetik tőle.

Emilke ezalatt eligazította mankóit és mint ha nem is hallotta volna a néni szigoru szavait, nyájasan mondá:

— Elvezetlek, Dezsőkém. Ott jó szobád lesz, épen mellettünk... Oh így nagyon jó lesz.

És mialatt a fehér kis szoba felé mentek, Emilke jókedvűen beszélt tovább:

— Tudom, Zoltán is örülni fog, hogy mellettünk fogsz lakni és ő is szeretni fog. Én már szeretlek, mert te a mi rokonunk vagy, nem a nénié.

— Hát ha a néni rokona volnék, akkor nem szeretnél?

— Nem, felelt a fiucska őszintén. Mi nem szeretjük a nénit és senkit, a kit ő szeret.

— Ez nem valami szép dolog, szólt Dezső félig nevetve. Azt hiszem, ezt nagyon rosszul teszitek.

Emilke nagyot nézett Dezsőre és csodálkozva kérdé:

— Már ugyan mért tennők ezt rosszul?

— Mert csak azt kell nézni, megérdemli-e valaki, hogy szeressük.

— Oh per kutyácskám, a de csak azért, n

— A kuty Hol van az a B A kis fiu morodott.

— Már ni tuladott rajta nagyon mérges, okozhatna...

harapott meg. akkor nagyon si de az nem hasz hozták vissza. C

— Persze

— Azután

is volt egy t tuladott az é majd tuladok a

— Hát az

— Nem is

leánya, egészen tud, se járn. sokkal különb

Aztán Bibi nem Nem lett volna

— De hát

kérdé Dezső cs

— Odaadt

asszonynak. De mondta, hogy e gyon sajnáltam

— De ugy

Dezső, most m Hiszen ez nag mit tenni akart

— Oh deh

én elvettem vol

— Oh persze! Nekem volt egy kis kutyácskám, a Bibi, azt nagyon szerettem, de csak azért, mert az én kis kutyám volt.

— A kutyát én is nagyon szeretem. Hol van az a Bibi?

A kis fiu arca erre nagyon elszomorodott.

— Már nincs, felelé sóhajtva. A néni tuladott rajta ... Azt mondta, hogy nagyon mérges, harapós, még valami bajt okozhatna... pedig engem soha sem harapott meg. Elküldték a háztól. Oh, akkor nagyon sírtam, makranczos voltam; de az nem használt, Bibit azért mégsem hozták vissza. Okosabb nem sirni, ugy-e?

— Persze! felelé Dezső.

— Azután, folytatá a kis fiu, nekem is volt egy tervem: hogy ha a néni tuladott az én kis kutyámon, hát én majd tuladok az ő kis Miczikéjén.

— Hát az kicsoda?

— Nem ismered? Hát az a néni kis leánya, egészen kicsi, még beszélni sem tud, se járni. Oh nagyon ostoba, Bibi sokkal különb volt, szebb is, okosabb is. Aztán Bibi nem is sírt, mint ez a Miczike. Nem lett volna kár érte.

— De hát mit csináltál volna vele? kérdé Dezső csodálkozva is, nevetve is.

— Odaadtam volna az öreg cigány-asszonynak. De Zoltán nem engedte, azt mondta, hogy ezt nem szabad tenni. Nagyon sajnáltam.

— De ugyan miket beszélsz? szólt Dezső, most már egészen meghökkenve. Hiszen ez nagy gonoszság lett volna, a mit tenni akartál.

— Oh dehogyan! Ő elvette tőlem Bibit, én elvettem volna tőle Miczikét.

Dezső nem tudta egészen világosan, haragudjék-e a kis fiura, vagy nevéssen. Azt látta, hogy Emilke még oly kicsi fiucska, a ki tulajdonképen nem is tudja még mit beszél; de azt is látta, hogy nagyon rossz indulat él benne a néni ellen s úgy látszik, bátyja Zoltán ad neki erre példát.

Ezalatt benyitottak a Dezső szobájába.

— Ez lesz a te szobád, szólt Emilke. De most gyere tovább, Zoltán itt van a szomszéd szobában.

Csakugyan ott volt, az asztal mellett ült. Most már nem mutatott olyan merev, együgyü arcot, de annál barátságosabban nézett Dezsőre. Ezt a kis Emilke is észrevette és élénken mondá:

— Zoltán, ne félj, Dezső a *mi* rokonunk, nem a nénié... ő a mi barátunk lesz.

— Igazán? kérdé Zoltán kételkedőleg.

— Persze hogy igazán, szólt Dezső. Már hogy jó barátok leszünk-e, az töletek függ; én szeretném.

— Oh, az nem tőlünk függ, felelé Zoltán. Minket senki sem szeret, mindenki a néni pártjára áll, és tudom, holnap már te is a néni pártján leszel ellenünk.

— De már azt fogadom, hogy nem leszel; szólt Dezső élénken.

Jutott ugyan egy pillanatra olyasmi is eszébe, hogy voltaképen nem igen tudja, mit fogad; csak azt sejteti, hogy Zoltán és Emilke az egyik pártot képezik, Klára néni pedig a másikat; ez pedig alkalmasint azért van így, mert Klára néni nagyon rosszul bánik a fiukkal. No ha így van,

akkor már csak oda kell szegődni a fiukhoz, hisz azok az ő rokonai. Zoltán még mindig kételkedőleg nézett rá, de Emilke fölkapaszkodott térdeire, megölelte és diadalmasan kiáltá:

— Látod Zoltán, látod? Mondtam, hogy ő a miénk lesz. Ugy-é, szeretsz engem?

Dezső megölelte a kedves, bohó sánta fucskát és nevetve felelé:

— Persze, hogy szeretlek.

— De engem nem fogsz szeretni, tudom, szólt közbe Zoltán. — Mondta is néni, hogy én kiállhatatlan és ostoba, buta vagyok. Hát csak azért is olyan leszek. Most már mindenki el is hiszi. Ugy-e, te is azt hitted, mikor először láttál?

— No, már az igaz, hogy furesán néztél és beszéltél. De hát mi hasznod van belőle, hogy ilyen furesaságot mivelsz?

— Oh, tudom én, mit teszek. Így hiába beszél nekem a néni akármit, úgy teszek, mintha nem érteném. Ő maga az oka. Mikor még nem volt itt, olyan jó

dolgnak volt, ugy-e Emilke? Egész nap játszottunk, jártunk-keltünk, csináltunk a mi tetszett. Tudod, atyánk egész nap nincs itthon. Egyszerre aztán ide toppant ez a Klára néni és semmi sem volt neki jó, amit tettünk. Oh, az borzasztó, a menyire kinez. És még azt mondta, hogy nekem már tudnom kellene, hogy ugy

van jól, amint ő akarja; ha ezt nem értem, hát együgyű vagyok.

— De nem vagy az, hát miért mutatod?

— Mert így megboszantom Klára nénit és soha sem teszem azt, amit ő akar. Így aztán a leczke miatt sem félek. Tudod, a néni azt mondta, hogy nagyon messze van tőlünk az iskola, inkább járjon

tanító a házhoz, így Emilke is tanulhat, a ki nem mehet ki az utcára. Most hát jön tanító délelőtt és délután, de én ugyan csak keveset tanulok... soha sem tanulom meg a leczkét.

(Folytatása következik.)

Csuszka. (Lásd a 39. lapon.)

GYERMEK

(Képpel)

KÖNNYEN
Nem nehéz
Fehér ezüst
Az egykettő

Leczke vég
Építgetünk
Ki házat,
Ki meg po

Meg azutá
Tánczolja
S ha a né
Haza meg

A MÉHEK É

— Természe

ELEG nyár
ben, virá
érdekel
mint virágról-virágról
mézet és hordja szor
Nem zavarjuk mu
gondoljuk:

— Csak gyü
belőle nekünk is é
pás mézes-kenyere
zünk rólad is, hog

Nem tudom,
megemlékeznek, d
ismerik a méhecs
meleg napfény, n
gyöngö méhike, m
megfagyna a csiko
buvik hát őszkor a
az egész telet, csa
nyelmesen és kelle
fűtött szobában.
nehéz, igen nehéz

GYERMEK-ISKOLA,

(Képpel a 45. lapon.)

KÖNNYEN uszkál a récze,
Nem nehéz az ábecze,
Fehér ezüst, sárga réz,
Az egykettő sem nehéz.

Leczke végén azután,
Építgetünk szaporán:
Ki házat, ki gunyhókát,
Ki meg pompás palotát.

Meg azután danolunk,
Tánczolgatunk, tapsolunk,
S ha a néni egyet int —
Haza meggyünk rendbe mind.

A MÉHEK ÉLETE TÉLEN.

— Természetrajzi csevegés. —

MELEG nyári napon, mikor a kertben, virágos mezőn sétálunk, érdeklél nézzük a méhecskét, a mint virágról-virágra szállva gyűjti az édes mézet és hordja szorgalmasan a méhkasba. Nem zavarjuk munkájában, inkább azt gondoljuk:

— Csak gyűjtsd, jó méhecske; jut belőle nekünk is és majd ha a télen pompás mézes-kenyeret eszünk, megemlékezünk rólad is, hogy neked köszönhetjük.

Nem tudom, sokan vannak-e, akik megemlékeznek, de tudom, csak kevesen ismerik a méhecske életét télen. Nincs meleg napfény, nincs mézporos virág. A gyöngye méhike, mely a meleget szereti, megfagy a csikorgó téli fagyban. Be is buvik hát őszkor a méhkasba és ott tölti az egész telet, csakkogy nem olyan kényelmesen és kellemesen ám, mint mi a fűtött szobában. A méheknek nagyon nehéz, igen nehéz dolguk van télen és

érdekes, csodálatos ösztönnel küzdenek meg a hideg évszak nyomorúságai ellen. Egy-egy méhkasban husz-huszönötezer méhecske él együtt s télire gondoskodni kell élelemről, melegről és a lakás tisztaságáról.

Nézzük csak kissé, mit csinálnak hát a kedves, okos méhecskék télen.

Azt tudjuk, hogy a méh már jó előre, nyáron gyűjti össze a télire való eleséget, a mézet. Nyáron bőven talál élelmet s nem éri be azzal, hogy egyik napról a másikra jól lakják, hanem gondoskodik a zord időszakról is és még többet is gyűjt, mint a mennyire szükségük van. Épen ez teszi lehetővé, hogy nekünk is jusson belőle. A gazda őszkor a méz egy részét kiszedi, de hagy a méhkasban annyit, a mennyi elég a méhrajuak a hideg hónapokra.

A méhecske gondossága és okos ösztöne már abban is mutatkozik, a mint nyáron a mézet télire elrakja. A nyári időn át a méz baj nélkül lehetne ott a viasz-sejtekben, nem romlanék meg; de télen, mikor az egész méhraj bent szorong a szűk lakásban, a sok ezer méh együttléte által gőz fejlődik ki, ez pedig, mint tudjátok, nedvesség, mely leülepszik mindenre. Látjuk sokszor, hogy a só mennyire megnedvesedik a levegőben levő páraktól; épen így a méhkasban is a méz magába szivná a nedvességet és rövid idő alatt megsavanyodnék, úgy hogy a méhek nem tudnák többé megenni. A méhek tehát előre gondoskodnak, hogy ilyen baj ne érje őket, még pedig akkép, hogy a télire szánt sejtes mézet viasz-fedővel úgy elzárják, hogy még a levegő sem fér

hozzá. Télen aztán annyi méz-sejtet nyitnak föl, a menyüi épen napról napra szükséges.

Nagyon érdekes megfigyelni, hogy téli szállásukon a méhek miképp osztják ki maguk közt az eleséget. Mint mondtam, minden méhkasban vagy huszezer méh van együtt, tehát olyan sok, hogy nem férhetne mindegyik egy-egy külön méz-sejtbe, de meg, mint épen említettem, nem is szabad egyszerre sok mézet föltakarni, nehogy megromolják. Aztán a méhek egy része nem is szeret kimozdulni kényelmes helyéből. Tudniillik az olyan viasz-sejtekbe, melyekből a méz már kifogyott, a méhek bujnak bele, mert ott van legmelegebb; a mézes sejteknél a legkevesebben ülnek, az egész rajnak csak körülbelül tizedrésze. A többiek, mint valami óriási szőlőfürt, kapaszkodnak a sejtnek ülőkbe és ezek aztán testvérileg táplálják a többieket. A sejtnek ülő méhecske ugyanis, miután maga már evett, jókora adag mézet vesz újra a szájába, de nem eszi meg, hanem átadja az alatta levőnek; ez nemcsak annyit vesz belőle, a mennyi neki magának kell, hanem átveszi az egészet, megtartja a maga részét, a többit pedig ismét tovább adja a még alantabb csüggőknek és így tovább. A legfelsők addig nyujtogatják az eleséget lefelé, míg valamennyi, a legalól levő is, jól lakott. Annak tehát, a ki legfölül a mézes kamaránál ül, épen nem a legjobb dolga van, sőt neki kell legtöbbet fáradni, míg csak az alatta levők mindnyájan ki nincsenek elégítve.

Az eleség kiosztásánál különösen nagy gondot fordítanak a királynéra;

ennek egy pillanatra sem szabad éhezni. Ha valamiképp megtörténik, hogy kevés méz van a kasban és elfogyott, mielőtt a tavasz beáll, a szegény méhikék mind önként meghalnak éhen, de a királyné megmarad, az utolsó csöppecske méz, a mely még van, az övé. De a királyné még másképp is kitűnik. Ott ül a mézzel teli sejt mellett, de, mintha nem tartaná méltóságával megegyezőnek, maga nem nyúl a mézhez, hanem a kis munkás méhek jönnek hozzá és etetik, mint valami elkényeztetett kis babát.

Nagy veszedelem a méhecskékre a téli nagy hideg. Még az erős nagy állat is, melynek pedig jó bundás szőre van, fázik a csikorgó fagyos napokon, hát még a szegény gyöngé méhecske, melynek bizony semmi ruhácskája nincs s mely még nyáron is csak akkor boldog igazán, mikor forrón süt a nap. És mégis fűtetlen lakásban kell kitelelniök.

Erre is pontosan elkészülnek mindjárt őszkor, mihelyt a hideg napok beállanak. Legelőször is arról gondoskodnak, hogy hideg levegő be ne jusson a méhkasba, szél ne fujhasson belé. Minden nyílást, hasadékat jól betapasztanak, még az ajtónak való lyukat is, úgy hogy oda ugyan a legkavargóbb szélvész sem jut be. De hát azért mégis csak hideg volna oda bent, mikor kívül keményen fagy; kell tehát gondoskodni valami melegítőről, még pedig olyanról, mely szabályozható legyen, mert a tulságos sötétség olyan szűk helyen szintén megölné az apró népecskét. És van is a méheknek ilyen melegítőjük, még pedig nem más, mint a saját testök.

A méhek sága van, he képes magába rendesen szűkített, abból nem hízik, mint pének. A méhek ilyenkor igen a lehelete. Egyszer észre sem ezer van együtt kasban fölmel

E tulajd érthetjük, hogy tél, akkor a m el a téli elesé hidegebb van tesen hidegebb méhek, hogy mézet fogyaszt

Ha a tél elfogyott, akkor A méhek mindjárt az tudnak meleg meduek a hideg aljára. Ha a alatt észrevesz melegét és m nek s ezek új késik a segítség használ. Ha téli nap van, akkor az egész és mint insé hogy valamé könyörögje akkor kint a rövid idő ala

A méheknek tudniillik az a saját-sága van, hogy sokkal több eleséget képes magába venni, mint a mennyire rendszeren szüksége van. És mikor sokat evett, abból nem az következik, hogy meghízik, mint például a liba, a melyet tömnek. A méheknél az következik, hogy ilyenkor igen gyorsan lélekzik s igen forró a lehelete. Egy-egy piczi méhnél ezt persze észre sem lehet venni, de mikor huszezer van együtt, az már elég, hogy a méhkasban fölmelegítse a levegőt.

E tulajdonságánál fogva most már érthetjük, hogy mikor nagyon kemény a tél, akkor a méhkasban igen hamar fogy el a téli eleségül ott hagyott méz. Minél hidegebb van ugyanis odakint, természetesen hidegebb van a méhkasban is és a méhek, hogy meleget teremtsenek, több mézet fogyasztanak el.

Ha a tél nagyon hosszú és a méz elfogyott, akkor aztán nagy a veszedelem. A méhek meghalnak, még pedig nem mindjárt az éhségtől, hanem mert nem tudnak meleget teremteni, tehát megdermednek a hidegtől és lehullanak a kas aljára. Ha a gazda vigyáz és egy-két nap alatt észreveszi a bajt, még segíthet; csak meleget és mézet kell adnia a méhecskéknek s ezek újra felélednek. De ha tovább késik a segítség, akkor aztán már nem használ. Ha az eleség fogytakor enyhe téli nap van, ami, tudjuk, sokszor megcsik: akkor az egész méhraj kiröpül a kasból és mint inséges csapat, arra törekszik, hogy valamelyik szomszéd méhkasba bekönyörögje magát. Ha ez nem sikerül, akkor kint a szabadban a szegény éhezők rövid idő alatt elpusztulnak.

Arra is gondot fordítanak télen a méhecskék, hogy lakásuk tiszta legyen. Még ha nem éheznek is, annyi ezer közül mindig elhal télen át sok méhecske. A míg nagy a hideg, a holtak ott hevernek a kas alján s nem okoznak bajt; de mihelyt enyhébb az időjárás, a kimult méhek tetemei rothadásnak indulnának s ez megrogtaná a méhkas levegőjét. Ilyenkor tehát a méhek kivonszolják a holtakat az ajtónyíláshoz, onnan pedig elröpülnek velök messzire a kastól s eltemetik, az az lebo-csátják a földre, hol valami éhes veréb mihamar bekapja.

Nehezen várják a méhecskék a tavaszt, de mikor ez végre beköszön és újra meleg napsugár aranyoz be erdőmezőt, akkor a méhecske hamar elfelejti téli nyomoruságát és vigan döngicsélve, ismét szorgalmasan lát hozzá a munkához.

CSUSZKA.

(Képpel a 36. lapon.)

MIT csinállok?

Iringállok!

Megfagyott a pocsolya,

Nem is kell rá korcsolya!

Jöjj Iluska,

Kész a csuszka;

A cipődet jól kösd meg,

A lábadat jól vedd meg!

Te meg Gyula,

Ne légy mulya!

Jó tartós ám a jegünk,

Tarts hát te is mi velünk!

VESZEDELMES VADÁSZAT. (Lásd a 47. lapon.)

..ÉN ISZ TUDOT ZONDOJÁZNI..

(Képpel a czímlapon.)

ÉDES mama a zongora előtt ül,
Játszik rajta egy dalocskát remekül.
S mely fölzendül kedves hullámaival:
Kis lányának, Abigélnek szól a dal.

Ficsur kutyá a zsölyjében hallgatja,
A szép dal az ő szívét is meghatja.
Meg se mocczan, a szemével föltekint,
Hébe-korba a farkával ha legyint.

Zeng a szép dal, jól ismeri Abigél,
Csak hallgatja édes mama hogy zenél.
S apró kezét ökölkébe szorintva:
»Én isz tudot zondojázni!« — azt mondja.

Mama kezét a hangszertől eltolja,
A billentyűt kacsóival paskolja,
S amely eddig zengett édes merengőn:
A zongora zörög morog rettentően.

S tréfára nem veszi ezt Ficsurka sem:
Rákezdí a vonítást keservesen.
Abi a nem várt hatástól megijed,
Édes mama visszahajlik, úgy nevet.

»Aranyos kis ügyetlenem, Abikám!
Nem épülünk nagyot az ily muzsikán!
Jól meg köll ezt tanulni, te bohó lány —
Mert csak amugy ütögetni,
Tudás nélkül billegetni,
Nem elég a zongorán,
De nem ám!«

TALÁLÓS MESÉK.

Tele vagyok, üres vagyok:
Mind egyforma nehéz vagyok.

*

Mit izzaszt meg a hideg?

MIÉRT PIROS AZ ÉG ALJA.

Mese, írta Dorina néni.

TUDOM, benneteket is érdekel, kedves gyermekeim, az a sokak által csodált gyönyörű tünemény, melyet égpirkadás elnevezés alatt ismerünk. De azt nem tudjátok, hogy mi okozza e tüneményt. Megmondom hát én nektek, még pedig nem himezek nem hámozok, hanem kereken kimondom, hogy az egész tünemény nem egyebet jelent, mint háborut.

A nép közt általánosan el van ez a hit terjedve. A tudósok persze azt mondják, hogy nem igaz az; de én láttam, figyeltem kezdettől fogva az egész históriát és most elmondom nektek, hogy volt, mint volt az egész.

Még a nyáron volt, — mert nem épen most kezdődött ez a dolog, mikor már erről a verebek is csiripelnek, — mondom, még nyáron volt, hogy nem tudtam mi lelhetne Nap ő fenségét. Mikor úgy nézegettem, ha odafent sétált az udvarán, én meg idelent a kertben gyomlálgattam: hát láttam, hogy nagyon aggodalmas arcokat vág, gyakran pedig, hogy úgy ne mondjam örökké, felhő borította máskor ragyogó, derült homlokát.

Többször láttam, a mint mérhetetlen kerek udvarán komoran maga elé bámulva, el-elmélázott.

Két különös tarka, szivárványszínű egyenruhába bujtatott testőr, ki ilyenkor kísérte, tisztelettudó távolban maradt tőle, egészen az udvar szélén, jobbra és balra. Világért sem közeledett egyik sem hozzá. Azt hiszem, nem csak a

nagy tiszt
is tartotta
a mint r
ilyenkor ő
gény test
zott a nag
nem is f
delem, de
felsége, r
zony adha
nem tréfa
nehéz világ
lalni, koro

Hogy
a csillago
az ő alatt
tudom. M
legutolsó
be, mint
talán ő ha
és most v
az uralko
notok ke
rend, min
szet nagy
és ugyana
világi fe
hanem va
tatlan k
látható, c
lom korn
ben, min
az uralko
akár ross
soha sem
ban tová
A jó
jó) lehet,
benne se

nagy tisztelet, hanem egy kis félelem is tartotta őket távol uroktól, mert, a mint mondok, nagyon komor volt ilyenkor ő felsége tekintete. A két szegény testőr színe minduntalan változott a nagy rettegés miatt, pedig őket nem is fenyegette semmi nagy veszedelem, de ő fensége, (a ki azóta lett ő felsége, ragyogó uralkodónk) akkor bizony adhatta is fejét nagy gondnak, mert nem tréfa ám az, mikor valakinek a mai nehéz világban uralkodói széket kell elfoglalni, koronázáshoz kell készülődni.

Hogy és mint egyeznek meg ott fent a csillagok fényhónában az uralkodók az ő alattvalóikkal, már ezt biz én nem tudom. Meglehet, hogy ő felsége a Nap, legutolsó uralkodása idejét nem úgy töltötte be, mint azt népe ohajtotta volna: vagy talán ő haragudott meg valamiért a népre és most volt is kedve meg nem is, hogy az uralkodást újra elfogadja. Mert tudnotok kell, hogy odafent nem az ám a rend, mint nálunk idelent; ott, a természet nagy örök tartományában nem egy és ugyanaz az uralkodó, vagyis a látható világi feje a mérhetetlen országnak, hanem van egy egész sereg, kiket láthatatlan kézzel egyetlen egy, soha sem látható, csak műveiből megsejtett hatalom kormányoz, olyformán, hogy sorrendben, mindig csak egy-egy közülök lehet az uralkodó és ez az egy aztán, akár jól, akár rosszul töltse be magasztos tisztségét, soha sem marad kormányon egy folytában tovább egy esztendőnél.

A jó Nap (mert hát ő sokszor igazán jó) lehet, kissé boszantónak találta, hogy benne sem biznak meg egészen, s amint

vége van az évnek, szépen elmozdítják az uralkodói trónusról és jön utána más, kinek érdemeit egy órában sem lehet említeni a Napéval. Hanem a ki ezt így rendelte el, tudja, hogy miért tette. Mi gyarló emberek nem tudjuk, mi véges elménkkel még csekélyebb eseményeknél és tüneményeknél is nagy képpel bámulunk, és szentül hiszük, hogy csak azért nem lehet valamit megérteni, mert természet fölötti. Pedig nincs ám a világon természet fölötti dolog, csak eszünk nem éri föl sokszor a nagy természetet.

Ki tudja, az a nagy vörösség is mi lehet ott fent a magasban?

Egy kissé ugyan meglestem a dolgot, de azért lehet, hogy a felét sem láttam.

Annyit tudok, hogy valaha a Nap, jártában-keltében itt lent nálunk a földön meglátott a vizekben: tóbaa, folyóban gyönyörű habléányokat fürödni. Amint tehát ezek fürödtek, végre el-lankadtak a vízben, és pihenni szerettek volna a part hüs erdejében a pázsiton; de ott nem volt maradásuk: gonosz szellemek támadtak ellenök és annint a szép habléányok lehajták álmra fejöket, rögtön ott termettek a földalatti csunya törpék, érc-trombitájukat harsogtatva riasztották fel és üzték el a szunnyadozókat, kik, édes első álmukból alig fölocsudva, tovább rebbentek pihenőt keresni. Elhagyott fekvő helyöket drága kristály-gyöngy borítá mindenütt s a gyöngyöt a kapzsi gonosz szellemek kalapraszedve vitték magukkal mélyen a földgyomrába le.

A habléányok nem tudták, miért nincs már pihenésük e földön, nem ismer-

ték az értékét annak a drága kristálygyöngynek, mely keservökben hullatott könyeikből termett és melynek nyéréseért szüntelenül üldözte őket az irigy rosz tündérek serege.

A nap látván a szép habléányok üldöztetését, egy hajnalon leszállt a földre és nyájas mosollyal közeledvén hozzájuk, felszólította őket, hagyják itt a rut rablók hazáját, szálljanak föl az ő honába, ha pihenni kívánnak; nála gyönyörű kék boltozatos hős teremben nyugodhatnak, míg fáradt tagjaik újra megerősödnek.

A habléányoknak tetszett a nyájas szó s a Nap leereszkedően maga nyújtá le hozzájuk az aranyos létrát, melyen mint hajdan a Jákob álmabeli angyalsereg, könnyű szerrel szálltak föl a szép habléányok, kik mai napig is a lég fehéren ragyogó tündérei s kiknek fodros fátyolruháit mindenki láthatja ide-oda lebbenni a magasban, különösen szép tavaszi és nyári időben.

*

Most annyira otthonosak már a Naptól nyert hazájukban, hogy egy kis gazdaságot is gyűjtöttek már ott maguknak. Százazerekre menő ezüst gyapjas juhnyáj a vagyonuk, melyet az emberek bárányszerű néznek. Egyebük nincs, de nem is kell nekik. Kedves nyájuk tejével táplálkoznak, ezüst gyapjuból fonják-szövik fátyolruhájokat és szabadon lebeghetvén mindenfelé, a merre könnyű szárnyuk emeli, vigán és boldogan élnek, hol nyájuk kis bárányait kergetve, hol egy-egy pajkos szellő által üzetve a kék selymes égi mezőkön.

E tündérek tehát tanúi voltak a nagy készüléteknek, melyek a Nap udvaránál a trónfoglaláshoz történtek.

Látták, mint övezi fejét a Nap fényesebb sugárkoszorúval, mint vet vállára bibor-palástot, — melynek egyetlen egy, a csatján ragyogó ékkövé az esti csillag nyújtotta neki ajándékol.

A jó Nap, így szépen felkészülve, büszkén járt-kelt az udvarán, arca csak úgy ragyogott az önelégültségtől. Nem is jutott volna senkinek sem az eszébe, mikor így méltóságosan lépdelni látta ő fellegét, hogy miben törí a fejét.

Elgondolta magában, most már megvan a nagy parádé, szépen nekikészült a nagy tisztségnek, de csak akkor kellemes ám a parádézás, ha az ember gyomra nem üres. (Persze ő úgy mondta, hogy »a nap gyomra.«)

Ehes gyomra miatt bizony szépen meg is féledkezett parádéről, méltóságról; biborpalástját félvállra vetette, puzdráját előrántotta és míg egyet került-fordult, már százezer ezüst-gyapjas ártatlan báránka terült el az ő aranyos nyilaitól keresztül járva. A kék selyem mezőt, hol a szép fátyolruhás légtündérek a kedves tavaszihoz hasonló őszi délután báránkáikat legeltették, vér borította el a nagy öldöklés után. Vér lepte el a tündérek habruháját, mert rémulten futottak szegények a kedvencz nyáj után, mely egy bégetés, egy moccanás nélkül oly hirtelen semmivé lett.

Tágas gyomra lehet Nap uramnak, hogy egy kis hirtelen éhségre egy egész nyáj bárányt levág magának. Bizony van is neki nagy gyomra. Csak annak van

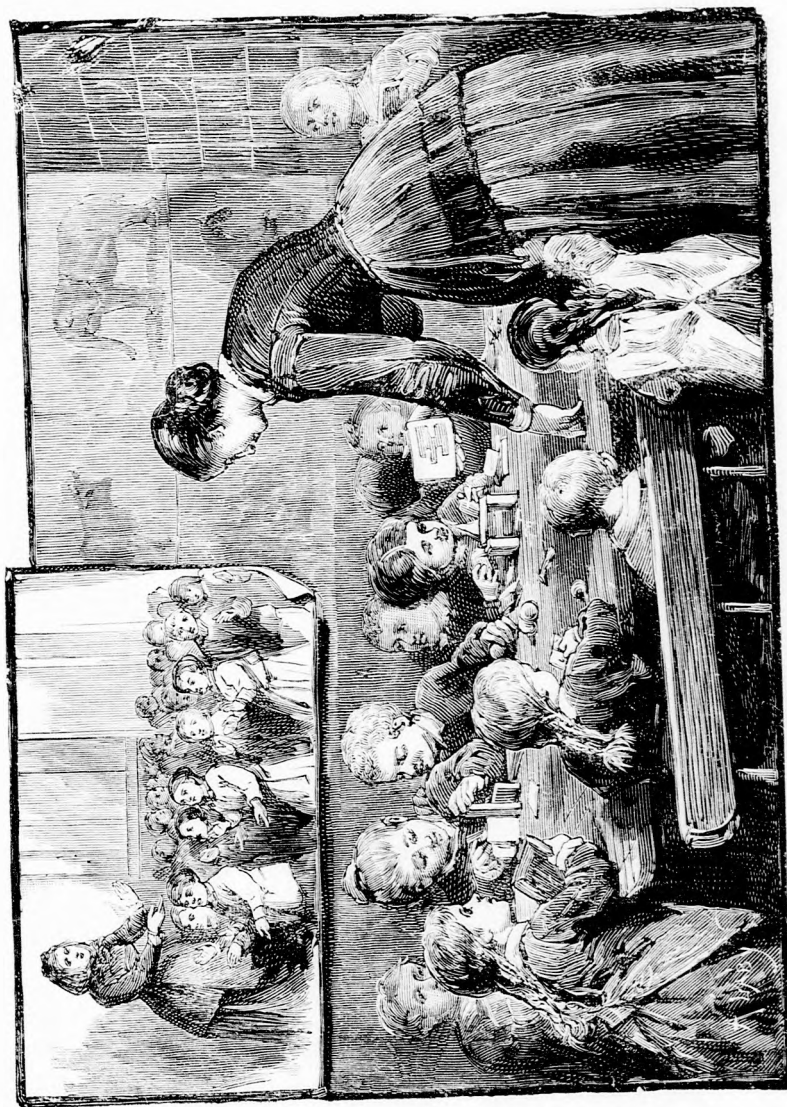
erről fogal-
tudja szá-
hány pata-

járt —
belőlük
az öreg

erről fogalma, hogy minő nagy, aki meg tudja számlálni, hány mezőt tarol le, hány patakot iszik ki fenéig. (hogy folyót

és tengert ne is emlegessek) ha egyszer égető éhét, szomját esillapítani akarja.

A bárányoknak is csakhamar végükre

GYERMEK-ISKOLA. (Lásd a 37. lapom.)

járt — egyetlen egyet sem hagyott meg belőlük, mire visszatértek a tündérek, kik az öreg nyáját a veszedelem elől elterelték.

Borzadva nézték felséges jötevőjüket, hogy törölgeti száját biborpalástja szélével — a párolgó vérebéd után. Szörnyű volt e

látvány még a miniszterelnök urnak, a holdnak is, a ki két szarvu ezüst sapkáját ügyetlenül nyomván fejébe, sápadozva nézte felséges ura rettenetes torkoskodását s nem tudta, mitevő legyen, hogy kívánja kedves egészségére az ártatlan bariskákat, melyeket a tündérek keserves sírása kísért le Nap uram gyomrába.

— Mit bámultok így rám? förmedt rá Nap uram a körülötte állókra, midőn az utolsó áldozatot is lenyelte. Talán ti is szeretnétek azon az uton lejutni, melyen olyan jól csúsztak lefelé a bariskák.

De a tündérek nem vették tréfára a dolgot. Haraggal fordultak el a falánk Naptól és megfogadták, hogy elhagyják az általa nyújtott menedékhelyet, ha kegyeit így osztogatja. Erre a jóllakott Napban felforrt a méreg, neki tüzesedett és markostól szórta az elkeseredett tündérek felé a szinaranyat-gyémántot, a bárányok ára fejében. A tündérek haragosan dobták vissza a kevély Nap arczába. Erre aztán támadt olyan zürzavar és ribillió, hogy egyebet sem lehetett látni, csak egy nagy tömkeleget: a tündérek belekapaszkodtak a Nap biborpalástjába, darabokra tépték, de viszont az ő fátyol ruhájok is foszladozott róluk a Nap hegyes nyilaitól, melyeket dühében feléjük lövelt. Egész mezőt elborítanak itt lent nálunk a földön az eltépett fátyolszerű ezüst-himes gyolcsok, mint a tépett galamb pelyhe.

De a nap meguntá végre ezt a boszorkány-tánczot, melybe a tündérek elkeseredése sodorta. Egy nagy hegy tetejére menekülve tehát, koronát, palástot szerte szét dobált és gyorsan lebukott

a nagy világtengerbe, honnan még egy pár nyilat repített a tündérek bős csoportja felé, aztán a hűs hullámok közé merült.

Miután az üldözött Nap ekkép kisiklott a tündérek kezei közül (mert a nagy ehetők sokszor gyávák is) boszuságukban nem tehetvén egyebet, a Nap után szórták az aranyat, gyémántot, melylyel a falánk gögös Nap őket oly durván megsértette. Aztán elszálltak lenge fehér szárnyaikon a bus hideg hazába, melyből az irigy gonosz tündérek, a földalatti törpék hajdan kiüldözték. De itt sem lesz pihenésük sokáig. Nincs is annak sehol, akinek nincs igaz szívé édes anyja, hanem csak olyan hidegkeblű, változékony ringatója, minő a csalfa hullám a folyókban, a csillogó tó vizén.

Azóta Nap uramat is újra láttam. Nem vallotta kárát, hogy piros palástját letépték róla. Most szinaranyból váltott magának palástot, melynek széle szép kikircs színű selyemmel van beszegve. A gyémánt-boglár nagyon illik rája csatnak; ezt az esti csillagtól kapta és a nagy perpatvarkor szépen marokra szorította, nehogy ez is oda vesszen a bibor palásttal, melynek foszlányait a tündérek öt-hat darabban oda akasztották a kék csillagos terem falára, ne gondolja a Nap-hogy talán ellopták.

Nap uram meg jó hasznát veszi: összetoldatta a rongydarabokat udvari szabójával és most sötétben, késő estefelé ezt keríti a nyakába. Így lett a biborpalástból háló-kabát, — melynek estendén való piros ragyogása az utolsó emlékjelel a lezajlott égi háborúról.

De a tün
a Nap; fél sze
erdő-mező fel
ták magukat.

Könnýü
dermedtté fa
vagy fa védelh

Mostoha
egészen ellágy
fagyott, szava
mondani a tü

Meg vag
ő felségének
csak gyomra)
dérkéek sorsá
régebben ha
kozik azt a
vetni, melyet
ünnepek a
Mivel hát e
másra, bizo
békülnek.

VESZEL

RENGETE
rolt a
deg téli nap
volna, mert
szőrük, egy
De már az
totta a föld
volt fagyva
tett rátalálh
véletlenül r
földet nem

Igy h
koma, éhez
annak ni
különben is
kannak. N

De a tündérekéket azért már sajnálja a Nap; fél szemmel oda-oda les a kopár erdő-mező felé, hol szegénykék meghuzták magukat.

Könnyü csillogó ruhácskájukban dermedtté fagyva bujnak egy-egy bokor vagy fa védelme alá.

Mostoha sorsukat szemlélve, szívem egészen ellágyult; pillámon a köny megfagyott, szavam eláll — nem bírom tovább mondani a tündéreké történetét.

Meg vagyok győződve, hogy a Nap ő felségének is van szeme és szíve, (nem csak gyomra) — röviden fordít majd a tündéreké sorsán, annnyival inkább, mert már régebben hallottam, hogy velük szándékozik azt a hétszínű rendszalagot szövötni, melyet alattvalói közt már a tavaszi ünnepek alkalmával kezd kiosztani. Mivel hát ekképen szükségük van egymásra, bizonyosan majd szépen ki is békülnek.

VESZEDELMESES VADÁSZAT.

(Képpel a 40—41. lapokon.)

RENGETEG erdőben elégedetlenül kóborolt a vaddisznó-falka. Csikorgó hideg téli nap volt, de ezt még nem bánták volna, mert van jó vastag bőruk és sűrű szőrük, egy kis fagynak oda se néznek. De már az baj volt, hogy magas hó borította a földet, a hó alatt pedig keményre volt fagyva a talaj; a hótól nem lehetett rátalálni holmi gyökerekre és ha még véletlenül rátalált is egyik-másik, a fagyos földet nem bírta fölturni.

Igy hát bizony ma nem volt jó lakoma, éhezni kellett; már pedig a ki éhes, annak nincs jó kedve, legkevésbé a különben is mogorva, mindig dühös vadkannak. Nem is tanácsos, hogy ilyenkor

elébe kerüljön valaki, vagy épenséggel megbántsa is.

De a vadász az effélével nem törődik. Most épen jó az idő vadászatra, a havon meglátni a nyomot, merre jár a vad, utána lehet menni s biztos lövéssel leteríteni. Igen ám, csakhogy biztos legyen a lövés, mert a vadkan nem érti a tréfát és ha a golyó nem találta jól, akkor vad dühvel neki megy ellenségének s hatalmas agyarával akár agyon is hasogatja. Futni pedig olyan jól tud, hogy elmenekülni bajosan lehet előle.

Ezt tudta az a vadász is, aki ott az erdőben ugyancsak kellemetlen helyzetbe szorult. Nagy öröme egész kis falka vaddisznóra bukkant és nem gondolkozott sokáig, hanem ráduplázott az egyikre. Nem talált és ez nagy baj volt, mert a vadkanok dühösen neki rontottak. Arra nem volt idő, hogy újra megtöltse puskáját, futni a nagy hóban a vadkan jobban tud, — hát mit tegyen? Bizony nem maradt más hátra, mint vitézül eldobni a puskát és nyakra-főre felkapaszkodni a legközelebbi fára. Ez nem volt könnyü és nem is mulatságos, a fa sudara sikos volt a fagyos hótól. Le is csuszott vagy kétszer s már közelre értek a dühös állatok, mikor a megriadt vadász végre följutott annyira, hogy el nem érhatték. De hátha megállnak a fa alatt? Az már nagy baj volna, mert sokáig nem bírná magát ott fent tartani.

Szerencsére vadásztársai messziről észre vették a veszedelmet, odasiettek és sűrűn lövöldöztek a vad falkára. El is esett egy-kettő, a többi pedig elmenekült s a megszorult vadász leereszkedett a fáról. Tudom, meg is fogadta, hogy más-kor jobban fog vigyázni, ha vaddisznó-vadászatra indul.

MEGFEJTÉSEK ÉS MEGFEJTŐK.

A „KIS LAP“ XXVI. köt. 1-ső számában közölt képrejtvény megfejtése:

„Kolozsvár.“

Helyesen fejtették meg: Pórszász Károly, Schmidt Miklós, Korbuly Imre, Fried Gizella, Szabó Lajos, Jenő és Ödön, Balázs Gyula, Polónyi Dezső, Freund Miklós, Balassa Berta, Szemenyei Ilonka, Andor és Kornél, Oláh János, Vasvári Margit, Unger Frigyes, Sánta Etel és Irén, Hegedűs Józsika, Hammersberg Elza, Dezsán Péterke, Szily Margit, Wallerstein Laura és Margit, Lázár Nella, Kövér Miklós, Pillich Ilonka, Margitka és Teresike, Zágler Irén, Ruprecht Sándor, Kunitzer Mózs, Mandel Margit, Réti Pista, Balás József, Eppinger Klára és Géza, Krausz Aranka, Morgenstern Dezső és Mór, Töszögi Imre, Wieber Irénke, Bergl Mariska, Holzwarth Győző és Jenő, Schwarcz Berta és József, Schöffler Ottó, Telegdi Kálmán, Kranz Gyula, Máday Andor, Lukács Ernő, Szilassy Jánoska, Kövér Pálma és Gusztáv, Révy Laci, Kardos Irma és Malvin, Pauer Károly és Miksa, Horváth Irén, Hatsek Nándor, Farkas Irma és Róza (levélírásnál ügyeljenek, mert foltos, piszkos levelet küldeni nem illik. F. b.) Lázár Juliska, Strosz Eszti, Wollák Aranka, Kotzó Margit, Háberfeld Kornelia, Burg Malvina és Kornél, Marton Pál, Rosenfeld Samu, Janovitz Elemér, Altmann Ilona, Procopius Gerda, Csávósy Ignác, Pongrácz Imre, Dirnbach testvérek, Paskusz Zsigmond, Sohay Karola, Téven Klotild, Adriányi Vilma, Lipsz Mari, Fischer Irénke, Gottheim Mariska, Vass Ernő, Pintér Rézike, Möricz Károly, Szokolovits Iván, Császár Anna, Ernst Miklós, Schütz Aladár és Lajos, Segesvári Irén, Gyapay Margit, Grossmann Ernő, Egger Géza, Kiss Árpád, Militzer Laura (neked is szól, amit fentebb a Farkas-testvéreknek írtam. F. b.), Schweiger Jenő, Gulner Irma, Kárl Aranka és Lajos, Buzás Gyula, Guttmann Erzsébet és Ilonka, Heindl Vilmos és Géza, Győry Ilona, Poldini Emma és Lujza, Adamovszky Miczike és Péterke, Záborszky Anna és István, Berger Vilma, Adél, Ede és Frigyes, Fisch Rózsa, (te is vedd figyelembe, a mit Farkas testvéreknek ízentem; a piszkos, foltos levél nagy illetlenség. F. b.), b. Amelin Elza és Guidó, Deutsch Győző és László, Musko Adrienne, Frank Béla, Gebhardt Mariska, Kásztel Béla, Köves Emilke, Kiss Mariska és Emma, Ács Mariska, Mikovinyi Jenő, Uhlig Örszike, Mairovitz Verona, Helena és Róza, Widder Andor, Szilágyi Lajos, Fuchs Aranka, Mangold Imre, Korneth Ferencz, Ofner Szeréna, Rothauser Nándor, Deutsch Fridika, Burián

Dezső, Gyulay Honóra, Zsitvay Laura, Frank Alice és Ella, Hermann Aranka és Irén, Kesserű Béla és Ferike (sajátkezű írást kívánok. F. b.) Nagy Irén, Huber Ödön, Klekner Margit, Lövy Malvina és Teresi, Czecz Irén és Róza, Schliesser Sárika, Temesváry Gerő, Tersánszky Szidike, Balogh Rózsika és Margit, Lippe Valéria, Szaevay Jolánka és Jenke, Goldmann Jola és Emil, Csergő Erzsébet és Bandi (kinek az írása? F. b.), Rottenbiller Margit, Falkenheim Ernő, Hoffmann Géza, Löbl Simon, Matkovits Béla, Pirnitzer Ella és Gyula, Jeney Adél és Loránt, Schulhof Melitta és Rikárd, Roth Mariska és Helena, Weisz Nándor és Béla, Vajda Róza, Retofszky Emil és Viktor, Szentimrey Gizella és Margit, Krausz Berta és Tilda, Ruttkay Béla, Penkl Jozefa, Jablonczay Gonilla, (?) Arany testvérek, Wietel Jenny és Minka, Viczmándy Jomin, Schunda Irma, Horváth Berta és Irén, Ehrlich Janka, Szeréna és Jenő, Ungár Mimi, Ambrózy Sarolta, Angyal Pál, Reiser Rózsa, Stauber József, Spitzer Klára, Oberschall Jolán, Radány Margit, Emmi és Jolánka, Geduly Vilma, Weinreb Adél, Navratil testvérek, Szluha Margit, Grünstein Ilona és Miksa, Szűsz Ilona, Schmidt Irén, Koren Matild és Jolán, Kohn Janka és Gizella, Kubicek Szabina, Rakovszky Antal, Hönig Dezső és Jóska, Springer Flóra, Steiner Etel és Paula, Wagner Bálint, Duchon Beatrix, Bittó Lipót, Illés Ödön és Sándor, Szász Aladár, Stern testvérek, Fodor Antal, Szontagh Vilma, Neuländer Malvina, Erber Irén, Trischler Irma, Asztalos Kálmán és Gyula, Graus Aladár és Róbert.

A »Kis Lap« következő számában fogom kihirdetni a „**Tel árny- és fényoldalai**“ ezimű pályázat eredményét.

Forgó bácsi.

Jótekonyság.

Halmi Ferencz árvái javára: Degré Éva 60 kr, Ambrózy Sarolta 1 frt, Matkovits Béla gyűjtése 2 frt. (Egyes adakozók: Matkovits Béla 50 kr., M. Ida 50 kr., M. Neco (?) 50 kr., M. Leona 50 kr.) Navratil Margit, Ákos és Dezső 3 frt.

Ezen adakozások ki vannak mutatva a »Nemzet« jan. 18. számában.

Az Ég áldása legyen a kegyes adakozókon!
Forgó bácsi.

Felelős szerkesztő: **Forgó bácsi.** Kiadó-hivatal: Budapest, Barátok-tere 3-ik sz., Athenaeum-épület. Budapest, 1884. Nyomatatja a kiadó-tulajdonos: Athenaeum irodalmi és nyomdai részv. társulat.